

[Bernhard Baunsgaard.]

Det radikale parti er ligesom vel alle andre stærkt interesseret i at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet, og vi kan derfor for så vidt sympatisere med de tanker, der ligger bag dette lovforslag. Det forekommer mig imidlertid, at forslaget ikke er særlig egnet til at fremme dette formål. Den højtærede arbejdsminister nævnte, at det var tvivlsomt, om forslaget kan gennemføres uden at krænke indgåede internationale aftaler. Det kan det vel nok, men en helt anden sag er det imidlertid, om lovforslaget, hvis det nu blev gennemført, overhovedet ville forhindre det, man vil forhindre. Når man selv har siddet og været med til at afslutte den slags overenskomster, ved man jo, at forhandlere i den slags sager er lige så kloge som mennesker, og en bestemmelse, som f. eks. indeholder et krav om, at en arbejdssøgende skal være medlem af en arbejdsløshedskasse — og jeg har sluttet adskillige overenskomster, hvori en sådan sætning forekommer — ja, den kan jo være nok så strammende som et hvilket som helst fagligt krav; og den gløse „faglig“, som venstre i forslaget anvender, vil i hvert fald i nogle henseender være dækkende, men jeg kan ikke garantere for, at den i andre henseender er lige netop den gløse, der ville løse op og fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet. Nu kan man sige, at dette er jo så noget, vi bare kunne forandre, vi kunne tage en anden gløse, men netop dette at vælge de rigtige gløser for at løse op på dette område tror jeg bliver så vanskeligt, at det nok er særdeles tvivlsomt, om man kan nå formålet ved en lovparagraf.

Derimod forekommer det mig, at der er al mulig grund til at støtte de bestræbelser, der på anden vis er i gang for en omskoling og omuddannelse af arbejdskraften. Der har været nævnt bestræbelser, der er i gang for omskoling af arbejdskraften ude på arbejdsmarkedet; men jeg synes også, der er grund til at nævne de bestræbelser, der nu er kommet i gang i administrationen, hvor man jo vil uddanne den ikke-akademiske arbejdskraft til at overtage områder, som hidtil har været varetaget af akademisk uddannet arbejdskraft.

I forbindelse med omskoling af den ufaglærte arbejdskraft, som den højtærede

arbejdsminister også for et øjeblik siden var inde på, udtalte hr. K. Helveg Petersen, første gang dette lovforslag var til behandling, at han nu ikke var imponeret over de tal, som arbejdsministeren dengang kunne nævne; jeg tror, det drejede sig om i alt 9.000 mand. Jeg tror, der er al mulig grund til at intensivere dette arbejde og støtte disse bestræbelser, og jeg tror, at det er den vej, vi skal gå videre ad. Hvis vi nu får et udvalgsarbejde i gang, tror jeg, at der kan nås noget nyttigt ved, at vi netop lægger endnu mere vægt på omskoling og på hele uddannelsen.

Nu har man jo denne gang ikke været så forfærdelig meget inde på, at det er byggeindustrien og byggeforholdene i det hele taget, der tænkes på — det gjorde det daværende medlem for venstre hr. Axel Kristensen i sin tid meget ud af — og vi har vel alle sammen på fornemmelsen, at det først og fremmest er et lovforslag, der vil vende sig mod fagforeningerne. Jeg kan i den forbindelse ikke lade være at nævne, at man nok skulle læse en artikel, der forekommer i det sidste nummer af Byggeindustrien, hvor man påpeger, at vel kan fagforeningerne i høj grad være hæmmende, men håndværkermesterforeningerne er vist netop inden for byggeindustrien endnu mere hæmmende end fagforeningerne.

Jeg tror i det hele taget, at det er et spørgsmål, der er så vanskeligt, at vi ikke uden meget, meget store og meget grundige undersøgelser kan gå til fremsættelse af lovforslag derom, og jeg ville da også mene, det var rimeligt, at vi afventer nogle resultater fra den kommission, som den højtærede arbejdsminister har nedsat, efter at det var foreslået, så vidt jeg husker, af hr. K. Helveg Petersen; det blev dengang afvist, men så nogen tid senere taget op. Jeg tror da også, der var grund til, at man afventede, hvad denne kommission kan sige om forholdene på arbejdspladserne. Men hvis vi får et udvalgsarbejde i gang, så tror jeg, som jeg sagde før — og med disse ord skal jeg slutte — at vi i høj grad bør interessere os for det, der kan nås ved uddannelse og omskoling.

Antonsen: Liberalt centrum er naturligvis også tilhænger af, hvad der kan gøres for at øge bevægeligheden på arbejdsmar-